

Пише: Горан Николић
среда, 12 јул 2023 11:49

Највећа политичка дебата данашњице води се о „неодложној потреби“ за јединственом глобалном економијом, њеним последицама по радна места, демократију, људско благостање, културну разноликост, еколошки утицај. Прогресивисти, односно левичарски усмерени критичари глобализације сматрају да је она наметнута од стране богатих, те да није била демократски избор људи света. Посматрају је као агенду великих мултинационалних корпорација и као идеолошку подлогу за елите у богатим земљама чији је циљ доминација и контрола међународног економског система. Потенцирају да је, слабљењем синдиката, хипер-глобализација померила однос снага у корист мултинационалних компанија, које често доминирају над извршном влашћу, посебно у мање развијеним земљама.

Лобирање корпоративних елита довело је до уносних аранжмана са државом за исте, те је велики бизнис остваривао огромне зараде упркос спором расту продуктивности у последње четири деценије. Добро етаблирани крупан бизнис често је успевао да кроз нетранспарентну подршку сопствених влада и чак међународних организација унапређује своје пословне интересе, што је подстицало развој новог система протекционизма, као и неоколонијализма. Иако је слободна трговина убрзавала економски раст, он није био равномерно распоређен, те је недопустиво велики део светске популације наставио да живи у релативном сиромаштву, поред осталог и услед недовољних средстава у сектору социјалног осигурања у многим државама.

Повезано с претходним, многи утицајни интелектуалци широм света сматрају да глобализација није неумитна, чак тврдећи да слободна трговина, дерегулација и глобално економско управљање дају супротне резултате од обећаних. У чувеном есеју: *The Case Against the Global Economy*, више десетина угледних експерата у својим областима у различитим земљама показују како глобализација подрива нашу слободу, безбедност и благостање и еколошки разара планету.

Указује се и како глобални трговински споразуми надјачавају одлуке о безбедности

Пише: Горан Николић
среда, 12 јул 2023 11:49

радника и стандардима животне средине, које су демократски донеле појединачне земље. Проблематизује се корпоративна контрола медија и финансијских тржишта, односно на тај начин нелегитимно стечена моћ глобалних плутократских елита (приватна контрола над комерцијалним банкама и фактичко право да се емитује државни новац је пример злоупотребе давно стечених позиција).

Последице укључују пренасељеност градова, ширење јаза између богатих и сиромашних, практичну стагнацију реалних медијалних плата у добром делу света од почетка 1980-их, уништавање биосфере, поништавање локалних традиција и култура. Оно што предлаже овај форум јавних интелектуалаца је преокрет курса – ка ревитализованој демократији, локалној самодовољности (кроз задруге и мала предузећа која опслужују локална или регионална тржишта) и еколошкој одрживости.

Одрживи просперитет и социјална кохезија

Веома утицајни амерички економиста лево прогресивистичке оријентације Дани Родрик потенцира да су аргументи за глобално економско управљање знатно слабији него што се обично претпоставља. Он и многи други референтни економисти, социолози, политиколози, историчари, филозофи, тврде да би са владама фокусираним на сопствени одрживи просперитет и социјалну кохезију, глобална економија функционисала сасвим добро.

Пише: Горан Николић
среда, 12 јул 2023 11:49

